

ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის გენდერული თანასწორობის
საბჭოს ანგარიში გაწეული საქმიანობის შედეგები

„ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის გენდერული თანასწორობის საბჭოს შექმნისა და მისი დებულების დამტკიცების შესახებ“ ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2017 წლის 27 დეკემბრის N8 დადგენილების საფუძველზე შეიქმნა გენდერული თანასწორობის საბჭო. საბჭოს მიზანია ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში გენდერული თანასწორობის სფეროში კანონმდებლობით გათვალისწინებული აქტივობების უზრუნველყოფა, შესაბამისი სამოქმედო გეგმის განხილვა-დამტკიცება, მუნიციპალიტეტში გენდერული თანასწორობის შესახებ ცნობიერების ამაღლებისა და ქალთა გაძლიერების მხარდაჭერი ღონისძიებების განხორციელება.

1. საბჭოს დაკომპლექტება და წევრები:

2018 წლის იანვარში საბჭოს თავჯდომარედ, საკრებულოს თავმჯდომარის ბრძანებით, დაინიშნა საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე, ირაკლი შენგელია.

საბჭოს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, საბჭოს დაკომპლექტება მოხდა ღია შერჩევის წესით, ელექტრონული განაცხადის შევსების გზით. წევრთა შერჩევისას ყურადღება მიექცა გენდერულ საკითხებზე კომპეტენციას, გამოცდილებას და მუნიციპალური საბჭოს პირობებში საქმიანობის მოტივაციას.

აღნიშნული შერჩევის შედეგად ჩამოყალიბებული საბჭოს წევრთა სია, გენდერული თანასწორობის საბჭოს წარდგინებით, დამტკიცდა საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ. საბჭო დაკომპლექტდა 20 წევრით და გააერთიანა ადგილობრივი თვითმმართველობა, მედია და არასამთავრობო სექტორი, ასევე, სამედიცინო სფეროსა და ბიზნესის წარმომადგენლები და ნეიროგანვითარების სპეციალისტი, ჯამში 16 ქალი და 4 მამაკაცი. საბჭოში წარმოდგენილია საკრებულოს 7 წევრი, 3 მედია საშუალება, 7 არასამთავრობო ორგანიზაცია, ადგილობრივი თვითმმართველობის 3 თანამდებობის პირი (საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე, საკრებულოს ფრაქციის თავმჯდომარე, საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე, მერიის სოციალური სამსახურის უფროსის მოადგილე). საბჭოში გაწევრებული საკრებულოს წევრები სხვადასხვა ფრაქციებს წარმოადგენენ.

2. საბჭოს სხდომები:

საბჭო პირველად შეიკრიბა 2018 წლის მარტის თვეში და დღემდე ჩატარებული აქვს 20-მდე სხდომა. სხდომების ჩატარების შესახებ ინფორმაცია და სხდომაზე განხილული საკითხები საჯაროვდებოდა საბჭოს თავმჯდომარისა და ასევე, საკრებულოს ოფიციალურ ფეისბუქ გვერდებზე. საბჭოს მიერ ორგანიზებული ღონისძიებები აქტიურად შუქდებოდა ტელევიზიებისა და სააგენტოების მიერ.

3. საბჭოს დებულებაში განხორციელებული ცვლილებები:

გენდერული საბჭოს ინსტიტუციური სრულყოფისათვის 2018 წლის ოქტომბერში, საბჭოს დებულებაში შევიდა ცვლილებები. ცვლილებათა პაკეტი ეხებოდა წევრთა რაოდენობის გაზრდისა და ახალი წევრის მიღების პროცედურებს, საბჭოს წევრისათვის სტატუსის შეწყვეტის პირობების დაზუსტებას და სხვა.

4. გენდერული თანასწორობის საბჭოს მიერ შემუშავებული 2018-2019 წლების სამოქმედო გეგმა:

საბჭომ საქმიანობა დაიწყო სამოქმედო გეგმის გაწერით. რამდენიმე თვიანი მუშაობის შედეგად მიღებულმა დოკუმენტმა გაიარა არასამთავრობო ორგანიზაციების მონიტორინგი და მათთან მჭიდრო კომუნიკაციის პირობებში

მნიშვნელოვნად დაიხვეწა. ამჟამად, მიმდინარეობს ჩამოყალიბებული გეგმის საფუძველზე მუნიციპალიტეტის გენდერული თანასწორობის სახელმძღვანელო დოკუმენტის შემუშავება. აღნიშნული პროცესის ფარგლებში, მთლიანი გეგმიდან მოხდება გენდერული საბჭოს შიდა საქმიანობის გეგმის გამოყოფაც.

სამოქმედო გეგმა ორ წელზეა გათვლილი, განხორციელების ვადები კვარტლებად არის დაყოფილი და ჯამურად შემდეგ 4 მიზანს ემსახურება:

გენდერული საბჭოს ინსტიტუციური გაძლიერების მიზანი:

საბჭოს კომპეტენციისა და ინფორმირებულობის დონის ამაღლება, ეფექტიანი თანამშრომლობის დამყარება თვითმმართველობის სხვადასხვა რგოლის წარმომადგენლებთან და საჯარო სტრუქტურებთან.

გენდერულად მგრძობიარე ბიუჯეტის ფორმირების მიზანი:

გენდერულად მგრძობიარე ბიუჯეტის შემუშავებისა და განკარგვის სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავება, ქალთა საჭიროებების გამოვლენა ადგილზე, გენდერული ასპექტების ასახვა ბიუჯეტის პროგრამებში.

განათლება და ცნობიერების ამაღლების მიზანი:

სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში, ქალაქის ახალგაზრდულ პოლიტიკაში გენდერული თანასწორობის საკითხების ინტეგრირება და საზოგადოების ცნობიერების დონის ამაღლება.

ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფერო:

ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში გენდერული თანასწორობის ასპექტების გათვალისწინება.

5. გენდერული თანასწორობის საბჭოს შიდა გაძლიერებაზე მიმართული ღონისძიებები:

საბჭოს წევრმა ორგანიზაციამ „უფლებებისა და განათლებისათვის“ ქალთა ფონდის ფინანსური ხელშეწყობით („Women's Fund in Georgia“) უზრუნველყო ტრენინგ-კურსის ორგანიზება საბჭოს წევრებისათვის ქალთა უფლებების, ლგბტ თემის წარმომადგენელთა და შშმ ქალთა სამართლებრივი და სოციალური დაცვის პოლიტიკის საკითხებზე.

საბჭოს წევრებმა გაიარეს „ქალთა საინფორმაციო ცენტრის“ მიერ ორგანიზებული სპეციალური კურსი „გენდერული თანასწორობის მექანიზმები, საქართველოს ადგილობრივი და საერთაშორისო ვალდებულებები გენდერული თანასწორობისა და ქალთა უფლებების კუთხით“.

საბჭოს წევრები მონაწილეობდნენ კულტურულ-ჰუმანიტარული ფონდი „სოხუმის“ მიერ ორგანიზებულ ტრენინგ-ციკლში „კომპლექსური მიდგომები ადგილობრივი ბიუჯეტის ფორმირებაში: გენდერული, სოციალური, პროგრამული და სამოქალაქო ბიუჯეტირება“.

6. გენდერული თანასწორობის საბჭოს მიერ ჩატარებული კამპანიები და ღონისძიებები:

2018 წლის ნოემბრის თვეში, ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო კამპანიის ფარგლებში, საბჭომ ორგანიზება გაუწია საინფორმაციო შეხვედრათა ციკლს და ჯამში მოიცვა 200-მდე ადამიანი.

ციკლი ორი მიმართულებით განვითარდა: გენდერული თანასწორობის ძირითადი ტერმინებისა და საკვანძო საკითხების შესახებ ცნობიერების ამაღლება და გენდერულად მგრძობიარე ბიუჯეტის შესახებ ინფორმირებულობის გაზრდა. ციკლში სხვადასხვა ფორმით იყვნენ ჩართული საბჭოში გაერთიანებული ორგანიზაციები. ნაწილმა თავისი მომხსენებლები გამოყო შეხვედრების ჩასატარებლად, ნაწილმა შეხვედრებს უმასპინძლა თავიანთ სივრცეებში და დამსწრეთა მობილიზება უზრუნველყო.

ციკლში ჩაერთო: კულტურულ-ჰუმანიტარული ფონდი „სოხუმი“, ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია, სამეცნიერო-ინტელექტუალური კლუბი „თაობათა დიალოგი („RICDOG“), აკ.წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისის 33-ე საჯარო სკოლა.

ქალთა მიმართ ძალადობის აღმოფხვრის საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი 16 დღიანი კამპანიის ფარგლებში, ქუთაისის მუნიციპალიტეტისა და გენდერული საბჭოს მიერ განხორციელებული აქტივობებისათვის ქუთაისის მუნიციპალიტეტმა მიიღო მადლობის წერილი ადამიანის უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის საკითხებში პრემიერ-მინისტრის თანაშემწის აპარატისგან.

7. საახალწლო მილოცვები გენდერული საბჭოს სახელით:

გენდერული საბჭოს სახელით დამზადდა საახალწლო მისალოცი, პოსტერები (ელექტრონული). პოსტერებზე დატანილია საბჭოს წევრთა მიერ მოკვლეული და მოწოდებული ქართველ საზოგადო მოღვაწეთა გამონათქვამები გენდერული თანასწორობის შესახებ. საგანგებოდ შექმნილი მისალოცი პოსტერების ალბომი განთავსებულია საბჭოს თავმჯდომარის ოფიციალურ გვერდზე.

8. ადამიანის უფლებათა დღისადმი მიძღვნილი საინფორმაციო კამპანია:

ადამიანის უფლებათა დღეს (10 დეკემბერი), საბჭო სოციალურ სივრცეში ფოტოსესიით გამოეხმაურა. საბჭოს წევრებმა ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის ტექსტიდან შერჩეული მუხლებით, ფუნდამენტური უფლებებისა და თავისუფლებების შესახებ ფოტოები გადაიღეს და სოციალურ ქსელებში საბჭოს სახელით გაავრცელეს.

9. ღონისძიება „ქალების სათქმელი“:

ღონისძიება 8 მარტის კვირეულის ფარგლებში გაიმართა და მასში 8 ქალი და 2 მამაკაცი იღებდა მონაწილეობას. ის მიზანად ისახავდა გენდერული სტერეოტიპების მსხვრევას, ქალთა შესაძლებლობებისა და საჭიროებების წარმოჩენას, პირადი ისტორიებითა და სათქმელით სხვა ქალებისთვის სტიმულის მიცემას, ქალების ღირსებისა და თავისუფლების განმტკიცებისათვის ხელშეწყობას.

ღონისძიებაში: „ქალების სათქმელი“ მონაწილეობისათვის საბჭომ მოიწვია და გააერთიანა ქალები, რომლებმაც „არაქალურად“ მიჩნეულ სფეროებსა და პროფესიებში წარმატებებს მიაღწიეს, ქალები, რომლებსაც თავის დამკვიდრებისთვის ყოველდღიურ რეჟიმში, წინააღმდეგობრივად განწყობილი ტრადიციებითა და სტერეოტიპებით საესე გარემოში უხდებოდათ ბრძოლა, ქალები, რომლებიც სხვადასხვა სოციალური სტატუსის პირობებში მუდმივი დაბრკოლებების გადალახვის პროცესში არიან.

მომხსენებლებად წარსდგნენ: გენდერული თანასწორობის საბჭოს თავმჯდომარე, საკრებულოს წევრი ქალი ბიზნესის სფეროდან (ქალი ბიზნესში), ქალაქ ქუთაისის მერის ქალი მოადგილე (ქალი პოლიტიკაში), ქუთაისის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის თანამშრომ

ელი, ეტლით მოსარგებლე ქალი, აუტისტური სპექტრის შვილის დედა, სამოქალაქო აქტივისტი, მორაგბე გოგონა, ქალაქის გოგონათა ნაკრების წევრი, ტყვიის მსროლელი ქალი, ოლიმპიური ჩემპიონი, მხატვარი ქალი, სამოქალაქო აქტივისტი, გენდერული თანასწორობის საკითხებში ექსპერტი მამაკაცი, სტუმარი თბილისიდან.

ღონისძიების ანონსში რეალურ მომხსენებელთა რაოდენობაზე ერთით მეტი მონაწილე ქალი იყო აღნიშნული. ამ ფორმით, უჩინარი მონაწილის სტატუსით ღონისძიებაზე ხაზი გაესვა „გამქრალი გოგონების“ საკითხს, რაც სელექციური აბორტების სახით ქვეყანაში და მთლიანად, ამიერკავკასიის რეგიონში, ბოლო წლების კვლევებით მწვავე პრობლემად რჩება.

10. გენდერული თანასწორობის საბჭოს მიერ შემუშავებული საბიუჯეტო ინიციატივები:

გენდერული თანასწორობის საბჭომ, ქალაქის საფინანსო სამსახურის მიერ 2019 წლის ბიუჯეტის პროექტის გაცნობის შემდეგ, ჩამოაყალიბა საბიუჯეტო ინიციატივები. რამდენიმე კვირის მანძილზე მიმდინარეობდა ამ ინიციატივების განხილვა შესაბამის მუნიციპალურ სამსახურებთან და მსჯელობა მათ რეალისტურობაზე, სამსახურების ხედვასა და პრაქტიკაზე ინიციატივებთან მიმართებაში. აღნიშნული პროცესის შედეგად, ინიციატივათა საბოლოო ჩამონათვალის მიხედვით, საბჭომ შეიმუშავა საბიუჯეტო ინიციატივები, რომლებიც საკრებულოს წარედგინა განსახილველად. სხვადასხვა საკომისიო მოსმენების გავლის შემდეგ რეკომენდაციათა პაკეტი აღმასრულებელ ხელისუფლებას წარედგინა და აღსრულების შესახებ შეთანხმება შედგა.

ამჟამად, მიმდინარეობს ინიციატივათა აღსრულების პროცესის ადმინისტრაციული და ლოჯისტიკური სამუშაოები.

ააიპ „მადლიერების სახლის“ ბაზაზე და ბენეფიციარებისათვის საშრობის ფუნქციის მქონე სარეცხი მანქანის განთავსების შესახებ:

ინიციატივის ხორცშესხმის შემდეგ, მადლიერების სახლის ბენეფიციარებს, კვების მომსახურების მიღების გარდა, ადგილზე შეეძლებათ სამრეცხაოს სერვისით სარგებლობაც. სამრეცხაო გათვლილი იქნება საყოფაცხოვრებო ქსოვილების რეცხვაზე და მნიშვნელოვნად შეუმსუბუქებს პირობებს სოციალურად დაუცველ ოჯახებს, განსაკუთრებით ქალებს.

მორიგე ბაღის დამატება; მორიგე ბაღის მუშაობის გახანგრძლივება; ბაგა-ბაღების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება:

ქალაქში ზაფხულის თვეებში მხოლოდ ორი საბავშვო ბაღი აგრძელებს ფუნქციონირებას. საბჭოს წევრი ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევის საფუძველზე დაფიქსირდა მეტი მორიგე ბაღის არსებობის საჭიროება. საბჭოს მიერ მოხდა დამატებითი მორიგე ბაღის უზრუნველყოფისა და მორიგე ბაღში აღსაზრდელთა რეგისტრაციის წესში ცვლილების შეტანის ინიცირება.

ინიციატივაზე წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი რგოლების ერთობლივი მსჯელობის დროს შედგა შეთანხმება, წინასწარი რეგისტრაციის რაოდენობრივი მაჩვენებლის მიხედვით მესამე მორიგე ბაღის დამატებაზე.

დამატებითი მორიგე ბაღის არსებობა და საცხოვრებელ სივრცესთან ახლომდებარე ბაღში ბავშვის მიყვანის შესაძლებლობა, მნიშვნელოვნად შეუმსუბუქებს მდგომარეობას მცირეწლოვანი ბავშვების ოჯახებს, განსაკუთრებით კი, დედებს.

2019 წლის ზაფხულისათვის უკვე გამოცხადებულია აღსაზრდელთა რეგისტრაცია ზემოაღნიშნული ცვლილებების შესაბამისად.

კიკვიძის ძეგლის დემონტაჟი:

გენდერული თანასწორობის საბჭოს შეხვედრებზე, გაუდგინა კიკვიძის ძეგლის დემონტაჟის იდეა. კიკვიძის ძეგლი ქალაქის ერთ-ერთ დიდ სკვერში არის განთავსებული საბჭოთა პერიოდში და ემსახურება გენერალი კიკვიძის პატივგებას, რომელიც იყო წარმოშობით ქუთაისელი რევოლუციონერი 1914-1919 წლებში. ის ისტორიაში შევიდა როგორც წითელი გენერალი, რომელმაც რუსეთის რევოლუციური ხელისუფლების სახელით, უკრაინელი ხალხის წინააღმდეგ მნიშვნელოვან სამხედრო ოპერაციებს უხელმძღვანელა. ამ ოპერაციების მიზანი იყო უკრაინაში დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლი, პარტიზანული დაჯგუფებების განადგურება. საბჭოს გადაწყვეტილებით, კიკვიძის ძეგლის არსებობა ქალაქში ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონის „თავისუფლების ქარტია“ პრინციპებს.

თავისი სულისკვეთებით წარმოადგენს საბჭოთა ტერორის შესახებ მეხსიერების გამამყარებელ ძეგლს. ამასთანავე, ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის მხრიდან ამ ძეგლის შენარჩუნება წარმოადგენს ერთგვარ უპატივცემულობას უკრაინის იმ დამეგობრებულ ქალაქებთან, რომლებთანაც მრავალწლიანი, თანამშრომლობითი ურთიერთობა აქვს.

11. შევიწროვების / სექსუალური შევიწროვების შესახებ ცვლილების ინიცირება:

2018 წლის დეკემბერში შედგა შეხვედრა არასამთავრობო ორგანიზაციასთან (საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლი), სადაც ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა გენდერულ საბჭოს გააცნეს შევიწროვების/სექსუალური შევიწროვების შესახებ თავიანთი ხედვა და ამ საკითხზე პარლამენტში განხილვის პროცესში არსებული ცვლილებათა პაკეტი. აღნიშნულ შეხვედრაზე ორგანიზაციამ წარმოადგინა შევიწროვების/სექსუალური შევიწროვების საკითხების ადგილობრივ დონეზე შინაგანაწესის დოკუმენტებში ასახვად ჩამოყალიბებული ნორმების მცირე, სახელმძღვანელო დოკუმენტი და საჩივრის ფორმები. 2019 წლის მაისში, მას შემდეგ, რაც საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ზემოხსენებული ცვლილებათა პაკეტი, გენდერულმა საბჭომ რეკომენდაციით მიმართა საკრებულოს იურიდიულ საკითხთა კომისიას, რათა, ამ უკანასკნელმა უზრუნველყოს მუნიციპალიტეტის შინაგანაწესის მომწესრიგებელ დოკუმენტებში შევიწროვების საკითხებისა და მათზე რეაგირების ფორმების გაწერა, კერძოდ, შევიწროვების შესახებ ნორმების ჩამოყალიბება, საჩივრის ფორმის შედგენა, ამ ტიპის საქმეების განხილვის წესი და სხვა.

12. გენდერული თანასწორობის მოდული მერიის ახალგაზრდულ ბანაკებში:

2019 წელს ქალაქ ქუთაისის მერიის მიერ ორგანიზებული ზამთრის ახალგაზრდულ ბანაკებში „ლიდერთა სკოლის ბანაკი“, ორივე ნაკადის სასწავლო პროგრამის ერთ-ერთ მთავარ კომპონენტს წარმოადგენდა მოდული გენდერული თანასწორობის შესახებ. აღნიშნული კომპონენტის ახალგაზრდული ბანაკის პროგრამაში ჩასმა გენდერული საბჭოს წევრთა ლობირების შედეგად იქნა მხარდაჭერილი.

შენიშვნა: წინამდებარე ანგარიში ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მე-20 სხდომაზე, 2019 წლის 29 მაისს, წარმოდგენილ იქნა ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტის გენდერული თანასწორობის საბჭოს თავმჯდომარის, ირაკლი შენგელიას მიერ.

საკრებულოს თავმჯდომარე

ნიკოლოზ ლატარია